

Imprimat lègal.

8. JAN. 19

DATINA

TREI ANI DE VIAȚĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DATINA

REVISTĂ

ARTISTICĂ — LITERARĂ — SOCIALĂ

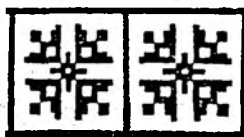
Director: M. Gușiță.

00000000

O întreagă comoară îngropată își așteaptă fericitul vrăjitor care s'o desmormânteze. Ea trăește în versul popular, se ascunde în arabescuri de săpături în lemn, se desprinde din zugrăveala schiturilor bătrâne și a ctitoriilor voievodale, plutește în biserici pe aripele isonului în zilele de Duminecă, s'a impietrit în broboanele de lacrimi de pe filele letopisețelor ori tremură în curcubeiele izvoadelor de scoarțe strămoșești. Acesta e sufletul neamului.....

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Const. D. Ionescu,
„Datina“ An. II. Nr. 5.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
TURNU-SEVERIN

ABONAMENTE:
Lei 140 . . . pe an
Instituții și autorități: Lei 300.

Către prietenii „Datinei“.

Este o năzuință: Năzuința fiecărui suflet de a ieși din sine... Și minunăta-i strădania pornită din gânduri bune întru înfiriparea unei fărâme spre mai bine, și mult mai minunăta răsare această strădanie atunci când e ocrotită de puterea tăcerii, de tăcerea aceea activă, adânc grăitoare numai prin faptă...

Rasa noastră românească pare a fi însă înzestrată cu puține porniri firești spre tăcere, pare a fi mai mult o rasă prigonitoare și ucigătoare de tăcere, o rasă care judecă și cântărește pe oameni mai mult după câtimea vorbelor de cât după calitatea tăcerii.

Și ne-au încercat atâtea! Și ar fi venit par'că vremea să gândim altfel...

Încredințați că: Suntem un popor neînchegat pe deplin sufletește, necristalizat în depline forme culturale și pus astăzi în condiții de a trăi într'un stat unde unele minorități se fălesc cu o cultură a lor proprie și că deci noi nu ne vom putea impune de cât prin originalitatea temeinic românească; am socotit că cea mai poruncitoare datorie a ceasului de față e să cunoaștem cât mai deplin și să cultivăm cât mai stăruitor tot ceea ce este mai ales în firea și tradiția neamului românesc...

Mai fiind încredințați, că mișcări subversive cearcă să năpădească la noi, care de și zdrobite acolo unde se ivesc organizate, pătrund însă pe zi ce trece și în scrisul literar românesc, adăpostite fiind de lozinca libertății scrisului, și temeinic susținute de acei ce au interes să dorească cu tărie destrămarea și înstreinarea credințelor noastre naționale; am mai socotit deci, că încercarea de stăvilire a acestui scris e o datorie.

De aceea năzuința sufletelor noastre de a ieși din sine, a bătut și am înfiripat „Datina”, negândind alta de cât că o fărâmbă — aceea a slabelor noastre puteri — tot e mai mult de cât nimic.

Trei ani încheiați am slujit în altarul tăcerii și am dat viață „Datinei”, care pornind din colțul acesta de pământ românesc a pășit sfioasă pragul caselor primitive, ori mototolită și refuzată s'a întors de multe ori la căminul ei.

Și acum, când cătăm să pornim mai departe, ne drămuim socotelile și teamă ni-i că ni se vor poticni puterile, de aceea nevoiți suntem să fim de astă dată lipsiți de omenie, să smulgem plăpânda și atât de rara floare a modestiei, să părăsim atât de înălțătoarea tăcere și aci alăturat să arătăm ce au gândit și scris alții despre „Datina” în cei trei ani de viață ai ei.

Doar așa, socoti-vor cât mai mulți că strădania noastră fi-va de vreun folos, și prietenii „Datinei” vor încerca s'o răspândească și s'o sprijine mai temeinic.

Decembrie 1925.

M. Gușiță.

„Ramuri“

No. 3. An. 14. Februarie 1920.

CRAIOVA

Dafina. O serioasă grupare intelectuală înfățișează noua revistă „Datina“ care ne vine din T.-Severin. Din cele două n-re apărute până acum, însemnăm articolele d-lor, Ștefan Bodiu, I. Neacșu, și M. Gușiță cari toți ni se înfățișează ca apărători ai tradiției în mijlocul desordinii morale pe care se razimă urgia democratică de azi.

Intre toate revistele de provincie socotim Datina, o admirabilă revistă care ne vine din T.-Severin ca *organ al societății culturale „M. Eminescu“*.

„Neamul Românesc“

No. 62. An. 19. Martie 1924.

BUCUREȘTI

Dafina, nr. 3—4, apare în T.-Severin, curată și împodobită cu frumoase desene. Susține, am zice: cu fanatism, direcția tradiționalistă în cultură și înfățișează proză și versuri bine intenționate. Pentru aberațiile „poeziei noi“ are nimerite sarcasme. Un lung articol, iscălit Const. D. Ionescu, despre *Scrisorile unui răzeș* ale d-lui Cezar Petrescu; e scris neașteptat de robust și iubirea pentru nuvelistul „Gîndirii“ nu împiedică observația critică. Articolul e pornit din revolta mărturisită față de neroadele tentative recente de a înfățișa pe d. Cezar Petrescu drept un pastșor oarecare. Încă un semn neașteptat: că dreptatea nu se lasă călcată în picioare.

„Adevărul literar“

No. 176. An. 5. Aprilie 1924.

BUCUREȘTI

Dafina. (Martie-Aprilie) apare la T.-Severin sub direcțiunea D-lui M. Gușiță, vine să se alăture la mișcarea culturală din Oltenia. Din numărul dublu care ne-a căzut acum în mână, ne încântă nuvela „Vârful Neagului“ a d-lui Julian Predescu și mai ales un articol a-

supra scriitorului Cezar Petrescu semnat de d-l *Const. D. Ionescu*. In restul numărului articole de d-l *M. Gușiță* și versuri de d-nii *I. Vania*, *D. Iov.* și *Iustin Ilieșiu*. O frumoasă traducere din Longfellow semnează d-l *P. Grimm*.

„Convorbiri literare“

An. 56. Martie 1924.

BUCUREȘTI

Datina, II, 3—4. — O revistă care încearcă purificarea literaturii. Din colțul unui oraș oltenesc, d. *M. Gușiță* își propune să susțină direcția tradiției sănătoase, relevând elucubrațiile tipărite de unii tineri sub pretext de activitate literară.

În articolul *Europeism*, caută să atragă luarea aminte asupra influențelor subterane, care slăbesc mișcarea noastră culturală.

Un om de condeiu, priceput și nepărtinitor, ar putea face foarte mult în direcția aceasta. A tipări opere de mare valoare literară e lucru greu. Poesia, romanul, drama, arta în genere nu atârnă de împrejurări care să stea în mâna unui director de revistă. Opera de purificare poate fi însă făcută și de un singur om. Așteptăm.

O parte de laudă la această revistă e și ilustrația. Cei ce cunosc bogăția arhitectonică a Olteniei urmăresc cu interes desenele D-lui Simionescu.

„Viitorul“

No. 4856 An. 17—17 Mai 1924.

M. Dragomirescu: Avântul Nou.

BUCUREȘTI

Când ajung la Turnu-Severin - dimineața e încântătoare. Domnul care mi se imbiase, prietenește, în trăsură, - cetățean din localitate - caută să mă revolte și pe mine că șoseaua ce duce de la gară în oraș nu e pavată și e plină de noroi. Dar când ajungem sus e altceva. Hotărât, Turnu-Severin are cea mai frumoasă poziție dintre toate orașele României. La poale de munți, cu dealuri de vii și loc larg, și pe malul nalt al unui mare fluviu ca Dunărea, care se încolățește fantastic în depărtările deschise ale răsăritului — Turnu-Severin e vrednic de capitala unei țări. De-ar fi al nostru și malul drept, poziția Severinului ca oraș al unei țări, ar întrece pe a Budapestei... Și impresia aceasta de viitor oraș mare al României mari se continuă toată ziua...

Primit de câțiva tineri profesori, magistrați, avocați - idealisti

locului - în frunte cu directorul liceului, o zi întreagă înnot sufletește într'o atmosferă de primăvară culturală, cum nu mi s'a mai dat să văd...

.....Ce era să fac în conferința mea, în care era vorba de „Statul român și cultura română” - decât să mă pun la unison cu întreaga atmosferă și să accentuez că Statul român cu politica lui de minorități nu poate să ajute atât cât e nevoie cultura română, ce are la bază sfânta idee a neamului, — și să îndemn românii, pe cale particulară, din proprie inițiativă, să se adune cu toții, cu obolul lor material și sufletesc, pentru ca să creeze condiții priincioase dezvoltării forțelor noastre creatoare ?

După conierință, vizitai redacția modestă dar plină de lăgădueli prin ordine și stăruință a revistei „Datina”, menită să joace un rol important în păstrarea căilor sănătoase ale dezvoltării noastre artistice și literare.

„Ideea”

No. 5—6. An. III. Nov. Dec. 1923.

BUCURE TI

Datina: revista apare la T.-Severin, sub conducerea unui harnic și talentat literat D-l *M. Gușiță*; noi apreciem munca d-sale de a deschide un drum nou și scobori o trambă de lumină curată, în atmosfera îmbăcsită a celui mai meschin și murdar politicianism, care stăpânește Severinul.

În coloanele *Datinei*, într'o limbă care năzuește să fie curat românească, întâlnim închegări literare semnate de: *Iulian Predescu*, *Const. D. Ionescu*, *I. Vania*, *I. Cetină*, *G. Retezeanu*, *Căstus*, *I. Delacerna*.

Schițele și deseurile d-lui *G. Simionescu* încorolează paginile *Datinei*, inviguroșând acel suflu de îndrăgită înclinare către trecut, ce se desprinde din paginile revistei.

„Gazeta oficială“

An. I No. 2-17 Apr. 1924.

Inspectoratul școlar Reg.

TIMISOARA

— In T.-Severin, Societatea culturală „M. Eminescu” editează sub direcția d-lui *M. Gușiță* profesor dela Șc. normală „Domnul Tudor”, revista *Datina*, dorind „îndreptare către cele ce se chiamă: credință, grai și datină, că a merge numai cu vremea treabă nehibzuită este, ci alături de ea, numai întru rosturile și firea neamului nostru să fie pornire”. (*Predoslovie, An. II nr. 1*). Apare lunar.

Colaborează mai mulți profesori din localitate, iar d-l prof. *G. Simionescu* dela aceeaș școală dă schițe-desenuri de-o frumusețe ne-asemuită, chiar pentru motivul că toate au subiectul curat românesc.

„Arhivele Olteniei“

An. 3. No. 12. Martie—Aprilie 1924.

CRAIOVA

Datina, T.-Severin, an. I, No. 1, 2, 3—4. O mențiune deosebită se cuvine acestei reviste oltenești, organ al Soc. culturale „M. Eminescu” din Severin, de sub direcțiunea D-lui *M. Gușiță* care—cum o spune frumos — „năzuește să ducă aminte celor ce la place să uite, că trebuie de sârg și fără zăbavă să ne întoarcem fața și inima către rosturile neamului nostru, căruia vâltoarea vremurilor nouă i-a scâlcit limba și întinat sufletul”. — In No. 1 cuvinte de pioasă amintire poetului *Vulovici*, mort în luptele din Carpați la 1916.—In No. 2 articolul D-lui prof. *Bărcăcilă* despre poetul popular *Nicolae Vernicuță*. Note critice pline de bun simț și înțelepciune în *Goana după originalitate* a D-lui *C. D. Ionescu*, pe marginea volumului „*Aur sterp*”. — In No. 3 - 4 menționăm : *Cum ni se înfățișează poezia noastră nouă*, de Dn. *M. Gușiță* ; *Un scriitor de seamă: Cezar Petrescu*, de *C. D. Ionescu* ; apoi literatură (poezii și schițe), însemnări și recenzii. Consemnez în special ilustrațiile „*Datinei*” toate semnate *G. Smionescu*, înfățișând desenuri de troițe, case țărănești, cule, hore și scene dela țară, deosebit de frumoase. Urăm viață lungă „*Datinei*”.

„Arhivele Olteniei“

An. 3. No. 13, Mai—Iunie 1924.

CRAIOVA

Publicațiunile periodice din Severin, destul de numeroase pentru un orașel ca acesta, apar cele mai multe din ele neregulat, înviorându-se în timpul campaniei electorale așa de prielnică ciupercilor politice. Se disting dintre ele gazetele *Cerna*, *Biruința* mai ales, iar mai presus de toate meritoasa revistă *Datina*, a D-lui M. Gușiță, care poate figura cu cinste și în capitală între publicațiunile literare și artistice.

„Slove“

An. 2. No. 5—6, Mai—Iunie 1924.

CALAFAT

Datina, T.-Severin.

În dureroasa desorientare sufletească ce domnește în literatura noastră, când toate halucinațiile de peste hotar le adoptăm cu ușurință și când mulți nechemați pângăresc ogorul sfânt al simțirii adevărate, nu e lucru de mică însemnătate a constata apariția unei reviste ca *Datina*, revistă de atitudine în care poți gusta o sănătoasă literatură.

Un viguros articol de o conștientă atitudine în fața valurilor de inundații străine, semnează D-nul *M. Gușiță*, E fireasca răsvrătire sufletească a bunului simț în fața maimuțăriilor, străfulgerări de lumină în besna morală ce ne învăluie.

O judecată dreaptă și simț fin al lucrărilor îl călăuzesc pe D-sa în considerațiile ce face asupra noii poezii.

Chemarea Pământului de *I. Vania* e vocea celor duși ce tainic se ridică ca o amintire legată de-atâtea priveliști ale naturii, ca să arate celor de azi cărarea ce au de bătătorit ;

*In fiecare colț un vis, un gând
Din risipirea anilor apuși
Și m'am întors spre casă 'ncet plângând
Înfelegând porunca celor duși.*

Mileva de *G. Roiban*. Pagini de înduioșătoare amintiri în care fiorul nebănuț al inimei se împletește de minune cu nota finală de o potolită durere, reușind să păstreze o notă de seninătate în fața soartei ce nu cruță nimic.

Mai colaborează *Justin Ilieșu* și *D. Iov* care are imagini frumoase, grațioase, pe alocuri cu tendinți de discretă cochetărie.

„Ramuri“

An. 13. No. 11.

CRAIOVA

La T.-Severin apare revista *Datina* sub direcția d-lui *M. Gușiță*. E una din publicațiile noastre bune, care merită toată atențiunea, pentru orientarea sănătoasă a unei literaturi, care se avântă spre atâtea drumuri întortochiate.

Se pare că provincia e hotărîtă să reacționeze în potriva „europenilor” - instalați în capitala tuturor lucrurilor bizare.

Dintr'un capriciu personal, răposatul Ilarie Chendi, în 1912 publica un foileton în ziarul „Tribuna” de la Arad prin care condamna apariția revistelor provinciale. Cel ce scrie aceste rânduri a dat un răspuns care nu și-a pierdut nimic din actualitate și din care reproducem :

„Bucureștii pot să însemne foarte bine o acumulare de cultură, dar pot să însemne și o acumulare de pretenții goale; pot iarăși să însemne un izvor de îndrumare sănătoasă, dar mai pot să însemne și un izvor de îndrumare proastă și păgubitoare. Orice ar însemna, prin urmare, Bucureștii, -provincia își are drepturile sale de inițiativă, și, mai ales drepturile sale de reacțiune. Ea poate să primească și poate să nu primească...”

Provincia își are și ea viața ei aparte, pe care nu și-o poate robi jocului capricios al bursei literare de la centru și pe care trebuie s'o însuflețească prin inițiative proprii, inspirate de necesitățile locale”...

În fața tuturor capriciilor bucureștene, lipsite de orientare stau astăzi publicațiile provinciale, slujind o literatură care-și are izvorul și care trebuie să pornească de la tradiția sufletului nostru peste care nu se poate trece chiar de sprintenele condeie jucăușe al unor talente cari vagabondează în toate domeniile.

Datina vine mai întâiu ca o reacțiune. Articolele d-lor *Gușiță* și *Const. D. Ionescu* represintă o orientare cinstită și sânt totdeauna pline de interes.

„Flamura“

An. II. No. 7, Sept. 1924.

CRAIOVA

Profităm de ocazie ca să însemnăm aici rândurile interesante pe care le găsim în revista „Datina“ Anul II, 6—Iunie 1924 (pag. 134) privitor la „urmărirea transhumanței pe întreg teritoriul românesc“ D-l Denșușianu va împinge linia de transhumanță dincolo de Jiu, găsind dovezi sigure în versurile publicate de mai sus numita revistă.

„Oile coboară 'n vale

Se duc la Cușmiru — ăl mare“.

Cușmirul—ne spune cineva în „Datina“—e un sat bogat și mare din câmpia Mehedinților, aproape de albia Dunării.

„Slove“

An. II. No. 7—9, Iulie—Sept. 1924.

CALAFAT

Datina, Iunie 1924.

De ziua eroilor — M. Gușiță Ocazionale cuvinte simțite, ceva din fiorul scenelor sângerosului războiu, în încheere cu scădere prin nota de ingenunchiat la altar.

Prietenii—D. Motrișor. Impresionată prin sentimentul chinuitor al irosirii vieții, schița D-sale e frământarea dureroasă ce o încearcă în fața naturii vii un suflet ce s'a închis în lumea tăcută a cărților.

„Grafica Română“

An. II. No. 20, August 1924.

CRAIOVA

„Datina“. La Severin apare o nouă revistă de literatură, foarte bine apreciată de către revistele din țară. Privită din punctul nostru de vedere, adecă în cece privește execuția și haina tipografică, constatăm, că bunul gust și simțământul estetic al redactorilor imprimă și o notă aparte paginilor, precum și copertei. Mijloacele tehnice de cari dispun tipografiile noastre de provincie sunt cât se poate de reduse și invecchite, însă cu atât mai mare este meritul celui tipograf, care chiar din acestea scoate ceva estetic. Astfel este cazul la revista „Datina“. Contribue foarte mult la îmbunătățirea exteriorului tipografic și numeroasele clișee ce reproduc desenele unui talentat pictor severinean..

„Adevărul literar“

An. V. No. 190, 27. Iulie 1924.

BUCUREȘTI

Datina (Iunie) ne-o trimite din T.-Severin d. M. Gușiță, cu un sumar bogat și variat. Răsare de la început traducerea admirabilă a d-lui I. Vania „din Gabriele D'Annunzio“ (Secerișul).

*Din slavă zeul-Soare 'ntinerit
De atât belșug mirat și 'ndrăgostit,
Își tremură privirea peste grâne.*

*Și'n sfânta bucurie de pe vale,
O, Publius Virgilius — bătrâne,
Imi vin în minte Georgicele tale!*

Judicios articolul d-lui Const. D. Ionescu despre geniul lui Omer, pe care-l caracterizează în legătură cu apariția Odiseei, în traducerea d-lui B. Murnu. Cu adânci cunoștințe în literatura clasică greco-latină condeiu d-lui Const. D. Ionescu găsește nimerit să stabilească o sumă de adevăruri. Nu ne putem opri de a cita cel mai larg înțelegător fragment. Poate constitui un exemplu și o învățătură multora dela noi, care pe binecuvântatul pământ al țării noastre nu găsesc destule motive de inspirație ci se abat prin străinătățile viciate pentru a ne aduce genuri și tipuri noi.

Dar să vedem ce spune d. Const. D. Ionescu:

„Tinerii noștri poeți cari străbăt depărtările Apusului ca să cu-leagă polenul fecundător ar fi mai folosiți în vremea aceasta de ră-tăciri și secesionism sterp, dacă s'ar îndrepta spre simplitatea elegantă a artei elenice, a Odiseii. Cât de adâncă e alegoria lui Dante care-și alege pe Virgiliu drept „maestro e duca!“ În Virgiliu e intrupată li-teratură latină din care s'a hrănit poetul Florentin, ca să creeze o a. doua împărăție, dincolo de granițele vieții. După lira cântărețului din Kymeea își pot instrui coardele cântăreții noștri. Cum pe Dante l-a călăuzit Virgiliu, tot așa pe ei Omer îl poate purta către arta ne-muritoare, pe care el o învățase dela străbuni și aceștia la rândul lor de la zeii cei veșnici.

„Poezia Odiseii, ca a tuturor marilor cântăreți, e ocnă bogată care nu se secătuește, poartă în sânul ei o mulțime de cristale mărunte ce se pot multiplica și mări iar forma ei cizelată până la amănunt. Literatura actuală, ca și pictura, aruncă culorile pe pânză la întâm-plare și le întinde cu cuțitul. Clasicismul le topește și le pulverizează

în strate regulate. Poți să privești pictura unui maestru al Renașterii de aproape și de departe, e aceeași. Ca să vezi ceva pe o pânză modernă, trebuie să te îndepărtezi — după prescripție — cel puțin doi pași, fiindcă altfel nu mai înțelegi nimic decât un vârtej de tonuri. La fel e și în literatură. Producția nouă pretinde că ne sugerează și ne lasă pe noi bieții orbi, să punem restul — adică totul. De aici n'avem de învățat aproape nimic. Din virtutea artistică a clasicismului grec, din poezia Odiseii putem pompa tumult de forțe înviorătoare.

„T. Maiorescu odinioară, într'un raport pe care-l prezenta Academiei asupra operii d-lui Sadoveanu îi recomanda autorului să-și lărgească vederile călătorind, azi am cere celor cari li „s'a dat solia sfântă de preoți ai acestei mari puteri” să-și desprindă firul viziunilor din marile capo d'opere de felul Odiseii“.

Bogată rubrica revistelor și cărților, lucrată cu multă competență de d-nii *M. Gușifă* și *Const. D. Ionescu*.

„Omul liber“

An. I. No. 13, Iunie 1924.

BUCUREȘTI

...Dușmanii nu ne-au cruțat și nu și-au precupețit armele. Ne-au adus acuzații. „Gândirea” a văzut, de exemplu, în noi, — excroci. „Idea Europeană” descoperise că provocăm șovinismul maghiar. Revista unor liceeni din Galați ne făcea pornografi. „Cuvântul Studentesc” ne-a denunțat, ca tovarăși ai lui Max Goldstein și ne-a dictat un cuplet :

Hai dija să 'ntindem horă

Aici în Rumunia Mare,

în timp ce o revistă naționalistă de la Severin, „*Dalina*”, pe vre-o două pagini și jumătate ne-a înjurat de mamă pentru vina de a fi, —evrei.

Oh, această învinuire, pe care mai toți adversarii ne-au adus-o, unii perfid, printre rânduri (de exemplu intelectualii de la *Idea Europeană*) alții deschiși și brav (tineretul de la *Cuvântul Studentesc* și *Dalina*), și pe care ei o socoteau foarte întemeiată și foarte decisivă — învinuirea aceasta era din cale afară de amuzantă, pentrucă...

Dar nu vrem să răpim adversarilor singura acuzație pe care ar avea-o la îndemână...

„Adevărul literar“

An. V. No. 199 — 28 Sept. 924.

BUCUREȘTI

Datina (Sept.—Oct.) Din articolul „Pasărea albastră”, al d-lui *Const. D. Ionescu*, cităm:

„Infiorați de dorul altor ceruri noi și adânci, retrăim veșnic basmul simbolic al lui Tiltil și Mitil. Cu entuziasmul candid ingeresc al celui dintâi și cu teama reținută a Mitil-ei văslim adesea către împărăția visurilor spre a găsi fărâma de ideal a vremii noastre. Dar, viața ca și marea își schimbă din clipă în clipă reflexele de lumină și, în zariștea curbată a noianului de apă, e greu să deosebești corăbiile plutitoare de imensitatea acvatică”.

„Paradoxal; oglinda vieții e arta. De sbuciumul respirației se va aburi oglinda; iar, la un moment dat din zodia evoluției, se pare, că steaua cârmuitoare dispăre printre celelalte constelații. Astfel s'a întâmplat în drumul omenirii cu tot ce ține de sufletul lumii. La câte răspântii deconcertante nu s'a arătat întrebarea: „*în cotro?*” Sigur că îndrumările n'au venit dela un supra om; nu din tridentul lui Poseidon s'au stăvilat unele coame de valuri și s'au ridicat altele. Curenții s'au stabilit printr'o autodeterminare, învingând totdeauna norma de viață profundă, nu capriciul spumei suprafețelor”.

„In fragedele noastre începuturi chiar, de atâtea ori — când apele s'au tulburat — s'au ridicat nedumeririle și s'a căutat lumina idealului nou. Și astăzi, când ariile sufletului sunt poate întunecate și ne găsim iarăși la răscruci, din nou ne batem să ne aflăm părțile, cari să ne poarte către pasărea albastră”...

„Ceeace înseamnă că, față de bizareriile vremii, literatura tradiției, literatura sănătoasă, — nu aceea a „țărăncilor care miros a sulcină care au sânii ca două merișoare și obraji ca două persice”, după cum spune un eminent confrate, — ci aceea a pitorescului și atmosferii noastre specifice, stă în preajma noastră:

„...„Aproape, foarte aproape, în mijlocul nostru chiar, în crângurile dela margine de sat, își are cuibul feerica sburătoare. Se împreună cu lăstunii în stoluri și săgetează pe deasupra satelor și străzilor citadine, se avântă cu ciocârliile din lanurile verzi înspre soarele cald al dimineții”.

Proză și versuri mai semnează d-nii: *I. Vania*, *Iul. Predescu* și *T. Ulmu*. In versurile d-lui Vania e o atmosferă — nu originală — dar evidentă, conturată precis și cu sonorități:

*Ades când mă cobor în noaptea rece
Și umblu în neștire ca un orb,*

*Simt hohotind pustiul cum petrece
Svârlind în neguri fipete de corb.*

Recenziile scrise cu mult suflet și competență de d. Const. D. Ionescu. Relevăm magistrala dare de seamă asupra „Memorialelor” d-lui Vasile Pârvan.

Hotărât: Oltenia, cu Năzuința, Flămura, Arhivele Olteniei și Datina, pornește pe drumul literaturii cu piciorul drept!

„Flămura”

An. II. No. 8,—Oct. 1924.

CRAIOVA

„Datina”.—(Anul II. No. 7-8, Sept. - Oct. 1924.)—Intr’o tehnică ce tinde a deveni tot mai artistică — apare în Turnu-Severin revista de față, cu sacrificiul câtorva idealisti intelectuali — venind să se adauge ca o forță nouă, la mișcarea culturală tot mai plină de viață, pe zi ce trece, a Olteniei. Mergând pe propriile ei picioare, cu nume proaspete — locale „Datina” isbește adesea din plin în harabaua atâtor preținși „viitoriști”; desigur îi dorim atacul cât mai canalizat iar directiva cât mai puțin osificată, pentru a nu cădea în cealaltă extremă, a fosilelor noastre literare. Deocamdată îi urăm viață lungă — și pentru faptul că alături de „Flămura” aduce forțe nouă oltenesti ale acestui ținut care — pare-se că a sosit timpul — să-și spună și el „cuvântul” în literatură. Menționăm din numerele de față: articolul d-lui *Cezar Petrescu* „Despre o nouă boală a veacului” recenzia amănunțită a cărților, semnată de d. *Const. D. Ionescu* și desaturile și schițele d-lui *G. Simionescu*.

„Gândirea”

An. IV. No. 2,—Noemvrie 1924.

BUCUREȘTI

Nu suntem dintre cei care urmăresc periodicele literare cu creionul profesoral între degete, pentru a pune notă fiecărui vers și fiecărei schițe citite. Dar, fără aceste pretenții didactice care trec din seminarul de literatură în presa literară, ne interesează orice publicație în care un gând viu își caută ritmul expresiv. Ne interesează indeosebi revistele de provincie care ne sunt totdeauna prietenoșe sosite. Urmărim cu atenție spiritul ce se desface din paginile lor, din care scânteiază uneori posibilități, alteori realizări surprinzătoare. Revistele de provincie sunt în primul rând câmpuri de experiență, luminișuri în care scot capul, timid sau îndrăzneț, aspiranții literari,

Ele dau revistei din centru posibilitatea unei selecții de viitori colaboratori. Afară de aceasta, revistele de provincie oferă ochiului observator, sufletul depărtatelor colțuri de țară care respiră astfel ca undele fluide prin spărtură de copcă ale podișului de gheață. Caracterul local se ridică în năzuință de a se îmbuca frățeste cu largul curent ce vine dela centru. Acest particular ce se îmbină în general, face farmecul publicațiilor din provincie. Ele sunt fortărețe avansate ale aceluiași ideal de cultură. Indiferent de forma în care îl slujesc, mărturisim că, citindu-le, ne simțim într'o largă și binefăcătoare solidaritate. Lectura lor ne evită sentimentul singurătății. Le primim ca pe niște luptători cot la cot, împotriva vrăjmașului talaz de materialism care amenință să înnece viața noastră românească. *Datina* din Severin, *Junimea Literară* din Cernăuți, *Năzuința* și *Flamura* din Craiova, *Gândul* din Bârlad, *Revista Moldovei* din Botoșani și *Cele trei Crișuri* din Oradia-Mare, *Analele Dobrogei* din Constanța și *Muguri* din Câmpulung, toate alcătuiesc, cu mai multe ori cu mai puține puteri, acelaș front al spiritului în luptă de eliberare și dominare. O jertfă stă la temelie și un ideal deasupra.

Remarcăm cu acest prilej că majoritatea acestor reviste o dă vechiul regat. Ardealul pe care ni l-am închipuit atât de literar, întârzie. Basarabia nu și-a făurit încă generația de cultură românească. E un motiv mai mult, ca revistele acestea să apară și să nu fie trecute cu vederea.

„Universul“

An. XLII, No. 243,—24 Oct. 924.
BUCUREȘTI

Primim la redacție numeroase reviste care închid desigur multă stăruință, obositoare muncă și frumos entuziasm.

Imi fixeș indatorirea să scriu pe rând despre toate. Pentru azi mă voi ocupa de „*Junimea literară*“ dela Cernăuți și de „*Datina*“ dela Turnu-Severin.

Au amândouă aceste reviste o mare asemănare: înfățișează cu totul caracteristic sufletul regiunilor, în care apar. Au culoarea locului, închid sufletele dela Cernăuți și dela T.-Severin cu diferențele lor proprii; redă fiecare așa de vădit, legăturile adânci, emoționante indisolubile cu frământările, năzuințele, credințele, particularismele regiunii, unde muncesc cei ce scriu în ele.

„*Datina*“, cu modele românești pe copertă și cu inscripția „*Drag norodul meu, ține datina străbună cu credința'n Dumnezeu; e nemernic cine-o uită*“, îmi înfățișează liniștitul, melancolicul oraș al Se-

verinului, în care se retrase ca să moară pensionar, răsvrătitul idealist C. Dimitrescu-Iași.

Pe cât de doctorală ca studii e „Junimea“ dela Cernăuți, atacând problemele mari culturale, dar care trebuie să intereseze direct și imediat pe bucovineni, sbătându-se ambițioși între o tradiție de importată metodă culturală germană, pe atât de apropiată și tinerescă e „Datina“ dela Severin. E acolo, pe malurile Dunării, la Severin, o atmosferă sufletească vibrantă de dragostea legăturilor cu pământul, cu tradiția, cu individualitatea națională și de aceea revista „Datina“ stăruiește să se păstreze „echilibrul între sinteza vieții istorice a poporului român și proaspetele lui forme de viață socială, spre a da un punct de rezim voinții de afirmare a culturii românești“.

„Căminul“

An. I. No. 4, 1925.
FOCSANI

„Datina“. Cu gândul de a ține făgașul vrednic al păstrării obiceiurilor străbune, apare la Turnu-Severin — „Datina“ — condusă de D-l M. Gușigă

Sunt mulți oameni la noi, care se gândesc cu mâhnire că obiceiurile specifice ale noastre se șterg în negura vremurilor ce vin — dar fericiții luptători în privința aceasta sunt cei din jurul „Datinei“. Din paginile revistei te vei încredința oă străduința e încheșată biruitor.

Centrele regionale unde începe a se lămuri destul de clar străduința și dragostea de muncă, — au dorul de viață națională, pe tărâmul culturai.

Cu mânunchiul de colaboratori de seamă — aproape toți cunoscuți publicului iubitor de frumos — ce a strâns în juru-i până acum, nădăjduim că „Datina“ va fi o destoinică faclă în ținutul Mehedinților, și care ar trebui să facă o legătură culturală și economică între Banatul Timișoarei și Banatul Olteniei.

„Junimea literară“

An. XIII. No. 9—10, Sept.—Oct. 924.

CERNĂUȚI

Pentru cei ce au urechi ca să nu auză. — Un glas cuminte demascând.... sărăcia de talent deghizată în exotism (*Const. D. Ionescu*, în tinereasca „*Datină*“ dela Turnu-Severin, An. II, Sept.—Oct. 1924, pag. 170—171):

„In poze de rafinați miniaturişti caută armonii nebănuite de vers savant, și disprețuind compoziția ordonată, miezoasă, debitează notări de șaradă, impresiuni diluate. Ucenici declarați ai marilor apuseni, profesează cu emfază arta lui Mallarmé sau Verhaeren, socotind-o drept steaua polară a poeziei noastre“.

„In țara plugului și a turmelor n'are ce căuta bucolica; obiectul artei lor e uzina și motorul. In patria celui mai teribil analfabetism, cu corolarul său de drame puternice, primitive, idealul cătră care tind este cântecul frivol de mandolină suspinat în vers prețios și calculat de madrigal modern. Trubaduri exotici, rătăciți și orbi trec prin mulțimea *amorfă*, streini de patimile ei. Dacă totuși vehiculul de care se slujesc e graiul românesc, arta lor nu e a acestui popor ce-i adăpostește“.

Literatură și artă „gândită!“ — E atâta comoară artistică . . . stilizarea sculptorului O. Han, încât grupul *Isus și Magdalena* a trebuit să fie înfățișat nu numai în coperta revistei „*Gândirea*“ (An. III No, 16) ci chiar și'n corpul revistei (pag. 408—409)! Nu tot atât de nestimată e alcătuirea în ritm și rimă a lui Zaharia Stancu.

Glas

*Cu pietre ori c'o bălă noduroasă
Ucidești-mă'n ziuă și'n lumină
Ca'n margini de potecă o jivină
Cu gușă veninoasă.*

*Sânt bolnavul rupt de munși de râu
Și asvârlit în cale de-un șuvoi —
Neghind sânt în lanuri verzi de grâu*

*Sfîric pretulîndeni unde mă găsesc
Și nimîdnul nu folosesc nimic,
Între pilicii lumii sânt pîlic
Și oamenii normali nu mă zăresc.*

Etc. etc. etc.

— care-i publicată numai la pag. 403, deci nu și'n coperta „*Gândirii*!“

De mirare că această „*Gândire*“ condusă de sănătosul răzeș Cezar Petrescu, care glăsuște cuminte împotriva paiateriei literare, chiar în coloanele „*Gândirii*“ și mai deunăzi în regenetoarea „*Datină*“ dela

Turnu-Severin (vezi articolul *Despre o nouă boală a veacului* în „Datina”, An. II, Sept.—Oct. 1924), se pretează la giumbuşlucuri ca acestea !

Ne-am antrenat totuşi în savurarea splendidelor vignete . . . buşmăşeşti din „Gândirea”, atribuindu-le, deavalma cu copilaşii noştri, importanţa cuvenită şi, admirând doar istrava de energie, care se cheltueşte „gândind” . . . , ne-am învăţat a răzbate cu vitejie până la puţinţelul scris trainic din revista tuturor inegalităţilor şi tuturor desorientărilor !

„Adevărul literar“

An. V. No. 25, - Ianuarie 1925

BUCURESTI

„Datina” (Decembrie 1924) vine din Turnu-Severin, încărcată de rod proaspăt. D-l *Const. D. Ionescu* scrie marginale la *Divina Comedie* (Infernul) din traducerea lui Coşbuc : „Portretele şi descripţiile Infernului se detaşează de pe un fond sombru şi monoton, luminate numai de arderea neîntreruptă a limbilor de foc. Simţimântul lugubru de noapte profundă şi suptpământească nu ne este dat prin descripţie, ci prin absenţa luminei şi coloarei. Aspectele violente şi întunecoase ale lumii pitoreşti, decorul teribil pe care se deschide poarta Infernului, lacurile Acherontului, cetatea Dite, pădurea mistică a Harpiilor, câmpia mormintelor arzătoare, lagunele pline de negură şi glaciale ale cercului lui Cain, sunt desene lipsite de culoare. Puterea coloritului e înlocuită prin vigoarea liniilor, prin tonalitatea jocurilor de umbre. Precisia realistă a descripţiilor e cu atât mai curioasă, cu cât se aplică unor regiuni supranaturale, locuite numai de norodul umbrelor. Realismul uneori merge de se confundă cu grotescul şi obscuritatea, iar metamorfozele sunt bizare. Natura subiectului îl obligă să fie astfel, căci îşi propune să cânte misterul şi invizibilul şi să zugrăvească imaginabilul. Dar în genere descripţia sa e perfect precisă şi amănunţită ca o pânză zugrăvită de Leonardo”.

D-l *I. Vania* cearcă (în „Amintire”) să prindă fiorii adevăratei poezii.

*Din potirul mâinii tale am sorbit
Insetat-miresme de livezi în floare
Şi-am simţit o clipă coborînd grăbit
Vecinicia 'n viaţa vecinic trecătoare.*

*Greu ca un belşug de roade pururii
Mi s'au atârnat de ploape lacrimi grele;
Eu le-am şters furios ca tu să nu mă ştii
Şi-am vorbit apoi de lună şi de stele.*

În restul numărului un articol de d. *C. Rădulescu-Motru*: „Spre un nou idealism” — versuri și proză de d-nii *Julian Predescu* și *A. Cotruș*. Bogată — mai mult decât de obicei — cronică: „Mișcarea culturală”, la care se remarcă scrisul autoritar și înfloritor al d-lui *Const. D. Ionescu*.

Printre alte reviste care mărturisesc respectul scrisului „*Datina*” ține loc de frunte.

„Revista generală a învățământului”

An. XIII. No. 1, Ian. 1925.

BUCUREȘTI.

Datina (literară și socială). Anul II No. 10. Dec. 1924.

D. Prof. *C. Rădulescu-Motru* scrie că astăzi, cu toate aparențele contrarii, omenirea se îndreaptă spre un nou idealism. Fără idealism pot trăi unele generații, dar nu un șir de generații. Viața sufletească a omenirii trebuie să se înalțe, pentru ca să continue. Nu trăește sufletește decât acela care se înalță. Dacă n'ar fi acest „trebuie” al înălțării, pământul ar fi astăzi plin de monștri sufletești.

La origina vieții în genere este lupta dintre organic și natura materială. La origina vieții sufletești este lupta dintre conștiință și inconștient. După ce lupta a prins să se desfășoare, între cele două vieți se produce o mare deosebire. Viața în genere rămâne stăpânită de lupta oarbă, iar viața sufletească tinde dimpotrivă să pună ea stăpânire pe luptă, și să facă din aceasta un instrument de înălțare. Viața animală în genere îmbogățește natura, dar un sens și o direcție nu se introduc în natură de cât prin viața sufletească.

De aci și rostul culturii omenești în deosebire de fauna și flora pământului. Viața sufletească își crează, din propriul său fond, un al doilea mediu, cultura, peste mediul naturei materiale. Prin cultură, conștiința se transformă din individual omenească în universal omenească, și astfel dobândește o armătură cu mult mai solidă în lupta sa cu inconștientul.

Idealismul vechiu se întemeia pe convingerea în puterea rațiunii de a pătrunde universul întreg cu lumina sa. Pe această convingere în puterea rațiunii de a prinde esențialul, pe care îl conține universul, de a-l stăpâni și de a-l cunoaște s'au întemeiat primele religii. Sistemele filosofice ale lui: *Plato*, *Aristot*, *Descartes*, *Spinoza*, *Berkeley*, *Leibniz*, *Kant* și *Hegel* nu au turburat această credință.

Astăzi idealismul este ros, peste tot în Europa, de negația scepticismului. Puterea de cunoaștere a realității prin rațiune este pusă la îndoială. Între adevăr și realitate, contemporanii văd, nu un raport

de identitate, ci unul problematic de succes. Raționalismul a cedat înaintea pragmatismului. După toate semnele însă, scepticismul de astăzi este aducător de un nou idealism, mai integral de cât a fost cel vechiu, cu toată frumusețea sistemelor filosofice, în care el s'a intrupat. Ideea este o elaborare sublimă a conștiinței, dar nu este ea întreaga conștiință. În afară de idee și de funcțiunile abstracțiunii, cu cari ideile se leagă în mod intim, conștiința cuprinde și multe alte funcțiuni sufletești, cari au dreptul să fie ținute în seamă. precum: elaboratele sentimentului și ale voinței, elaboratele chiar directe ale intuiției simțurilor, atitudinile personalității și corelațiile, cari leagă conștiința de inconștient. Gânditorul contemporan continuă să vadă prin prisma abstracțiunilor, dar fără a mai fi indiferent la rădăcinile abstracțiunii. Intuițiile simțurilor, sentimentele, voința, adâncul inconștient, nu mai sunt pentru el câmpul întâmplării și accidentelor, din cari ar fi excluse datele sufletești de valoare eternă. Dinpotrivă.

Noul idealism țintește deci să consacre valoarea întregii personalități omenești, nu numai valoarea rațiunii omenești. Cum vechiul idealism era raționalist, fiindcă rațiunea servea ca punte de trecere între ideea și existența lumii, tot așa noul personalism va fi energetic, fiindcă energia este forma comună pe care o îmbracă, atât sufletul, cât și natura materială.

De un personalism sănătos, energetic avem noi Români mare nevoie, închee d. prof. *Motru*. Numai pe baza credinței, că între persoană și trecutul său, între persoana și munca sa, între persoană și mediul său... este o legătură pe veci indisolubilă, se poate consolida o cultură durabilă românească. Apostolii noului idealism, ca și apostolii vechiului idealism, pun începutul înțelepciunii în „cunoașterea de sine” a omului; dar cu o mare deosebire: cei vechii aveau în vedere pe omul izolat, pe când cei noi pe omul identificat în lanțul energiei universale.

„Năzuința”

An. III. No. 7.

CRAIOVA

În *Datina*, ultimul număr, d-l Const. D. Ionescu vorbind de traducerea *Divinei Comedii*, cere, pe drept, să se dea traducerilor însemnătatea cuvenită. Nu e nevoie să li se dea primul loc, cum pretinde revista severineană; dacă-l vor merita, îl vor cuceri singure. Lucrul de căpetenie este să se încredințeze toți bunii mânători ai condeiului, că într'o cultură, și mai ales într'una tânără, ca a noastră, traducerile bune după marele opere ale omenirii, țin locul celei mai

înalte școli. Păcat că scriitorii noștrii, nu cei rătăciți cu desăvârșire, voesc să se înfățișeze cu ori ce preț, numai cu bărdăcelul lor, îmbiind publicul să soarbă din el, nu Cotnarul generos, cât doar o limonadă mai acrișoară la gust. Într'o viitoare organizație, a ministerului artelor, scriitorul ce ar dori să fie ocrotit, să fie obligat în acelaș timp să contribuie cu o traducere, cel puțin, și o lucrare critică.

„Cuvântul literar”

An. II. No. 14, 5 Aprilie 1925.

BUCUREȘTI

„Dafina” — anul 3, No. 3:

Dintre toate revistele, pe cari ni le trimite provincia, socotim „Dafina” ca cea mai apropiată de rosturile unei atari publicațiuni: străduința de a înfățișa, limpede și complect, efortul cultural al unei anume regiuni. Calea — pe care se străduie să pășească — a fost mărturisită cândva, cu prilejul unei discuțiuni. E dăruirea ei, oricăror inițiative, cari jinduieste să păstreze și înavușiască elementul de tradiție al culturii noastre: în acest sens, îmbucurătoare este grija pe care revista o împrăștie în alesul colaboratorilor — cât mai legați de obârșia ei — cum și păstrarea unei înfățișări, în plină legătură cu gândurile care o călăuzesc; în numărul acesta au — proză și versuri — dd: I. Petrovici (un admirabil eseu: „Ideal și Tradiție”), Iulian Predescu. Bolcu, C. Goran și I. Gherghinescu — din a cărui „Troia”, cităm începutul:

„Cum stă așa — plecată într'o parte —
 În margine de drum, pe dealul sur.
 Imi pare-un om ce vine de departe
 „Cu ochii 'nșifși în golul dimprejur”

Partea de cronică — pe care o semnează dd: Const. D. Ionescu și Dima — dă încă, un accent viu revistei și îi fixează locul în fruntea șirului adevăratelor „reviste de provincie”...

„Curierul liceelor“

An. XII. No. 1, Mai 1925.

PLOEȘTI

...Și lângă manifestările acestea morbide și otrăvitoare ale unei psihologii speciale, mor uitate prin provincii frânturi de suflet adevărat. Ne gândim cu cât mai multă artă ascund în paginile lor sub înfățișarea modestă reviste ca de pildă excelenta „Datină“ de la Turnu-Severin sau „Gândul nostru“ dela Iași....

....E în provincie o mișcare, din care cu siguranță că va răsări, trăgând sevă curată literatura românească de mâine, deslegată de turburările caracteristice perioadelor de prefacere. Inșă pentru asta am vrea toate revistele de provincie cumiși ca „Datina“ și „Gândul nostru“ și nu cu alitudinea bălăioasă și necuviincioasă impusă de așa numitele cenacluri, care nu au educația artistică necesară ca să înțeleagă ce înseamnă o polemică.

„Țara Voevozilor“

An. I. No. 4—5, Martie 1925.

FĂGĂRAS

Datina, An. III, No. 1-2.

Un rezumat al conferinței „Știința de mâine“ ținută de D. C. Rădulescu—Motru la Turnu-Severin, dă esențialul unui interesant studiu asupra orientărilor nouă în știință cu repercursiuni în toate ramurile culturale și sociale și aplicații scoase din filozofia lui Kant. Cităm:

„Kant a deschis drum larg științei de mâine, prin aceea că el a pus la baza științei, nu logica rațiunii, ci activitatea apperceptiilor, care se confundă cu unitatea persoanei întregi a omului. Meritul lui Kant este mare încă și prin aceea, că pentru explicarea moralei el a recurs tot la activitatea persoanei omenești, proclamând autonomia acesteia. Știința de mâine continuă opera lui Kant. Ea este în curs de formație. Logica pe care ea o caută, nu va fi bazată pe concepție, ci pe fapte experimentale. Problema fundamentală a științei de mâine va fi explicarea faptei omenești, iar nu a ideei... Ideea este la suprafața persoanei; fapta este la adâncime. Prin faptă, iar nu prin idee, se leagă omul de restul naturei“.

D. Al. Lascarov-Moldovanu semnează o schiță de război: „Politică“. D. L. Moldovanu se afirmă din ce în ce mai mult ca un fin psiholog al evenimentelor din cursul războiului. Totuși proza domniei sale se resimte de unele stângăcii de stil.

Versuri bune semnează D-nii A. Cotruș, Const. Goran și Gherghinescu—Vania.

D. M. Gușiță semnează o frumoasă evocare literară din istoria zămislirii neamului: „Decebal“. Figura uriașe a războinicului dac se îmbină în mlădieri dibace cu momentele culminante din istoria cuceririi Daciei de către Romani,

În restul numărului recenzii bune și interesante observațiuni asupra mișcării literare. Un articol directorial atacă chestiunea revistelor de provincie, patimaș desbătută în periodicele bucureștene. Răspunsul este energic și bine justificat.

„Adevărul literar“

An. V. No. 210, 14 Dec. 1924.

BUCUREȘTI

Dafina (Noembrie) cu un articol de fond al d-lui *C. Rădulescu-Motru* intitulat: „Țăranul și Revoluția“ în care citim: „Țăranii n’au înțelegere pentru revoluția-marfă, adică pentru revoluția reclamă pentru unii și sperietoare pentru alții; țăranii au înțelegere numai pentru revoluția izbăvitoare din rădăcină. Cum să spui mulțimei țăranilor, că șefii vor revoluția numai ca sperietoare pentru guvern? Cum să le citești gazeta în care se scrie că totul e putred și corupt, și să sugereze totuși țăranilor că putreziciunea și corupțiunile vor dispărea cu schimbarea guvernului? Atmosfera sufletului țărănesc nu permite asemenea subtilități. Cuvântul la țăran este strâns legat de gest. Revoluția este revoluție pentru ei. Cine propagă revoluția o rupe cu trecutul, cu așezămintele statului, și cu ori și ce autoritate recunoscută. Aței cari vorbesc țăranilor de revoluție, ca să nu-și piardă vorba degeaba; trebuiesc dar să meargă până la capăt: să se arate mai violenți de cât sunt ei poate în realitate. Așa cântecul pe tema revoluției începe să se sue în ton. Și s’a suit destul în anii din urmă“...

Despre Anatole France scrie d. *Const. D. Ionescu*, cu stilul d-sale înflorit, pe care l’am relevat de atâtea ori în coloanele noastre. Proza o ține d. *Al. Lascarov-Moldovanu*, poezia d-nii *I. Vanta* și *A. Cotruș*, care în „Robia lor“ împărechiază evocarea cu un imagism vîguros:

*Sătul de ale șesurilor bucurii mărunte,
Când urc pe munții lor, mă simt un munte..
În codrii lor grozavi când intru eu tresar în bucurii de rând..
Și sub potopul sîngelui și-a fiecărui gînd,
Sub bolla lor mă simt, crescînd..*

„Țara Voevozilor“

An. I. No. 6—7, Aprilie 1925.

FAGARAS

Datina, An. III. No. 3.

„Ideal și Tradiție“ este titlul conferinței ținută de D. I. Petrovici la T.-Severin, conferință pe care o publică și „Datina“ cităm :

„Dacă vrei să-ți dai seama de modificările (tradiției), să cunoști întâi istoria tradițiilor, istoria trecutului, pentru că urmărind seria de trepte ai să vezi și direcția generală către care se îndreaptă această năzuință. Să cunoști istoria nu pentru a te încleia în faptele istorice, ca să te întorci la o faptă abandonată, ci ca să-ți însușești avântul creator al treptelor istorice. Să te încrezi în viața istorică, să simți pulsația trecutului, nu pentru a rămânea prizonierul lui, ci ca să înaintezi cu el; să te încarci cu poezia trecutului căci ea nu vrea să rămână anihilată e animată de o putere de viață“.

Acest fragment rezumă în câteva rânduri idealul tradiționalist și este poate cea mai îndreptățită formulă în acest sens.

D. Julian Predescu semnează o ușoară șchiță : „Viana“.

D. Gherghinescu—Vania un abil mănuitor al versului, își taie cu fiecare număr al „Datinei“, drum sigur în câmpul literaturii. În numărul de față semnează două frumoase poezii „Troița“ și „Imprimăvărare“.

Regretând de a nu putea reproduce întreaga poezie dăm aceste două strofe din Troița ca frumusețe de vers și sensibilitate :

*Cu glasul stins al omului ce moare
Imi spune-apoi de vremea de acum :
Că se abat drumeții la izvoare
Și-asvârl cu pietre'n crucile din drum.*

*În clipa, ceea, din șindrila ruptă
A lunecat un strop pe stâlp—în jos—
Și cum brăzda un chip cu fața suptă
Mi s'a părut că-i plânsul lui Cristos.*

Restul numărului interesant ca de obicei.

„Gazeta oficială“

Inspectorat regional Timișoara.

An. II. No. 13 — 2 Aprilie 1925

Un mănunchiu de idealisti purtători de condelu din T.-Severin, între cari și profesori de ai liceului și școalei normale, editează, sub direcția d-lui M. Gușijă, revista *Datina*, pe care o mai remarcasem în coloanele „Gazetei Oficiale“ pentru fondul curat românesc și pentru admirabilele desemnuri ale d-lui prof. G. Simionescu. Această revistă, bine primită de suflarea românească și cu elogii întâmpinată de presă, mai ales de surorile ei înțeleghătoare, a intrat cu Ianuarie în al III-lea an de

existență. Cu grele jertfe materiale, scopul fiind dat în însăși numele ei, revista a mai editat și ilustrate prezentând minunate scene de viață românească, asemenea și un calendar de perete deosebit de drăguț.

Mai mult. Cu Ianuarie a. c., aceiași tineri de inimă au început publicarea unei reviste *pentru popor*: *Datina românească*, în care svâcnește cel mai viguros suflu românesc și dorința caldă de a ne consolida și a ne înălța, ca popor, chiar pe această temelie curată și trainică. No. 1—2 are următorul conținut: *Datina* (poezie) de *I. Vania*, — Din istoria Neamului: *Decebal* de *M. Gușifă*, — Din pildele Mântuitorului: *Sămănătorul* de *S. Mehedinți*, — I-a cetit în zodiile (poveste) de *A. Bolcu*, din Brad (jud. Hunedoara), — Răvașe doctoricești: *Păstrarea sănătății* de *Dr. A. Iliescu*, *Legile țării*: *Persoane* de *A. Gorovei*, — Din nevoile unui plugar cuminte, — *Ingrijirea porumbului* de *d-l Andronescu*, — *Ce să cetim de I. Cetină*, și *Desemnuri* de *G. Simionescu*. Va să zică, un cuprins bine rotunzit, cu adevărat enciclopedic, de tot ceace trebuie să preocupe, trupește, și sufletește, pe fiecare Român, în interesul său propriu și al poporului din care face o parte integrantă. Mai remarcăm stilul ușor și cald, limba curată și dezvoltarea cât se poate de metodică a singuraticelor probleme, așa cum se cade unor educatori ai masselor, pentru a încheia cu o prea rară constatare în zilele noastre: *Prețul numărului dublu (32 pagini) e de-abia 2 Lei*. Gândul, gândul curat, e singurul criteriu, care călăuzește — în opera ce-au început — pe idealștii purtători de condeiu din Turnu-Severin.

Constatănd acestea, ne ținem de-o datorie de a recomanda — ca Români — luminătorilor satelor noastre ambele reviste, îndeosebi însă „*Datina Românească*“, care nu trebuie să lipsească dela nici o Casă Națională, dela nici un Cerc de lectură, dela nici o societate culturală, cum nu poate lipsi din nici o casă de țăran luminat, alături de alte reviste și publicații populare consacrate.

„Țara Voevozilor“

An. I. No. 10, Iunie 1925

FAGARAS

Datina, An. III. No. 4—5.

Reproduce conferința D-lui Prof. *S. Mehedinți* ținută la T-Severin, și tratând despre „*Vecinii Noștrii*“. În puține cuvinte, cu ilustrații din literatura și politica vecinilor noștrii, d. Mehedinți, arată situația noastră ca stat față de Bulgari, Sârbi, Unguri și Ruși, arătând primejdii ce ne amenință de toate părțile. Domnia sa are încredere în masa poporului și în virtuțile neamului. Nu este pesimist, însă se află în pragul ultimei nădejdi: poporul.

„Când se vor grămădi peste capetele noastre toate primejdiile, rezistența o va opune poporul românesc și nici o putere nu ne va putea smulge. Ultima speranță însă este: populație numeroasă și sănătoasă. La aceasta apoi să se adauge și sentimentul individualității câștigat prin cultură. Numai atunci jălge-rele nu ne vor coplesi”.

DI *Const. Goran* publică versuri din cari desprindem o strofă pen-tru frumusețea formei și a imaginii.

*Pe drumul meu de aur am plecat
Cu ochi înfloriți în sărbătoare
Cu sufletul d-ămurguri frământat
Așa cum se frământă o vâltoare...*

Un studiu interesant asupra operei lui I. Pillat, semnează d. C. D. *Ionescu* recenzând volumul „Satul meu”. O altă reproducere a conferin-ței ținute de d. Prof. *Istrate Micescu* la T.-Severin: „Originea și meni-ria ideii de dreptate”.

„Insemnări” făcută cu ocazia articolului d-lui Răduleccu—Motru („Studentii la sate”) de d. C. *Ionescu* și versuri.

„Adevărul literar”

An. VI. No. 229, 26 Aprilie 1925.

BCU Cluj / Centrality Library Cluj
BUCUREȘTI

Dafina (Martie). Un număr tot atât de îngrijit ca cele de mai îna-nte, trădează preocuparea conducătorilor de a da o literatură bună și articole de orientare culturală. O conferință a d-lui profesor universitar *I. Petrovici* despre „Ideal și Tradiție” pune problema luptei dintre idealul individual și tradiția colectivă:

„Intre ideal și tradiție este o luptă. Chestia care se pune e urmă-toarea: cari sunt drepturile de a modifica tradiția și cari sunt drepturile tradiției de a rezista idealului?”

Dreptul idealului de a modifica tradiția decurge din dreptul de a judeca tradiția. Dreptul de a judeca decurge de acolo că tradițiile nu sunt constante și eterne. Orice tradiție apare la început ca o răsvrătire împotriva alteia. De aci rezultă în primul loc dreptul de a judeca tra-diția. Sunt serii întregi de tradiții înlocuite. Și atunci ai dreptul să le judeci valoarea comparativ. Nefiind una singură, nu poți zice: voi urma pe acesta. Fiecare poate invoca o tradiție pe care s’o urmeze. Un exem-ple, în Franța este o tradiție a regalității, alta a imperului, alta a re-publicei. Un francez invocă tradiția regalistă, altul pe cea imperialistă, altul pe a republicei. Fiecare invocă una. De aci se naște dreptul de a cântări. Sau, să venim mai aproape de noi, în Răsărit. Austro-Ungaria, când ținea supt sceptrul ei atâtea popoare, regiuni locuite de Român, invoca o tradiție. Dar și noi invocam una, *Dacia*. Avem fiecare o tradiție.

De aceea o tradiție nu poate fi urmată necondiționat. Ai dreptul să le judeci. Și fiindcă trecutul este înfinit, nu este instituție care să nu fi existat sub altă formă. Mai toate popoarele de azi, în special noi, avem ca instituție căsătoria monogamă. Dar, îndărăt ai să găsești poligamia. Și de vreme ce a existat și o formă și alta, ai dreptul să judeci. Unii iau fără să judece, dar aleg pe cea din urmă... Însă dreptul de a judeca rămâne netăgăduit. Iată pe ce se reazimă dreptul nostru de a judeca tradiția și în consecință acela al idealului de a-i aduce modificări".

† Poezia o semnează d. I. Gherghinescu-Vania (Troița, Imprimăvărare) și Const. Goran (Sfinxul). Am urmărit poezia d lui Vania cu destulă încredere. Și așteptările nu ne-au fost zadarnice. În „Troița” talentul poetului se desvăluie întreg. E cultivarea, cu atitudine clasică, a unui tradiționalism îmbrăcat în imagini noi și sugestive; nici simbolul nu lipsește:

*Cum stă așa — plecată într'o parte —
In margine de drum, pe dealul sur
Imi pare-un om ce vine de departe
Cu ochii 'nfiși în golul dimprejur.*

*Iar troița cu slaba ei făptură,
Rămasă tristă 'n drumul spre colnic,
In aprigele răzvrățiri de ură
E cel mai de pe urmă mucenic.*

Un puternic talent, în proză de astădată, se relevă d. Julian Predesc. Nuvela „Viana”, de un tragic întunecat, ne îndreptățesc speranțele. În restul numărului: proză, note și însemnări de Adam Bolcu. Const D. Ionescu, A. Dima și Cetină. Desemnuri de G. Simionescu.

Hotărât, prin reviste ca DATINA, provincia se ridică ameninșătoare. Talente noi și viguroase se ivesc de pretutindeni, promovând o literatură senină și cinstită. Căci în literatura Capitalei tocmai cinstea ne lipsește.

„Țara noastră“

An. VI. No. 22, Mai 1925.

CLUJ

Revistele provinciale, care ne sosesc din când în când la redacție, le socotim ca pe niște oglinzi ale mișcării culturale din colțul de țară unde își fac apariția. Când în aceste pagini vedem reflectându-se lumini curate, nu regretăm timpul pierdut cu răsfoirea lor.

O astfel de revistă este DATINA din Turnu-Severin care apare de vreo trei ani încoace, și pe care am primit-o întotdeauna cu multă simpatie. Credem că nu exagerăm, socotind-o ca pe una din cele mai bune publicații provinciale pe care le avem astăzi. O revistă foarte îngrijit tipărită, bine redactată, cu colaboratori de seamă, nepretențioasă, care totuși se urcă uneori la înălțimea revistelor de primul rang.

În numărul April-Maiu citim o foarte interesantă conferință a d-lui S. Mehedinți despre „Vecinil noștri“ bulgari, un tot atât de interesant studiu al d-lui Const. D. Ionescu despre poetul Ioan Pillat, versuri de d-nii Fl. Stoenescu, St. V. Ionescu, Const. Goran și alții. Cronica e foarte bogată, ca o dovadă a felului cum conducătorii acestei reviste știu să-și prețuiască cititori. Fără îndoială, revista merită din partea cititorilor aceeași apreciere.

„Convorbiri literare“

An. 57, Iunie 1925.

BUCUREȘTI

Dafina (No. 4 - 5)

Revista „de provincie“ din Turnu-Severin, care apare în foarte bune condițiuni tehnice și cu conținut interesant, se deosebește în special prin criticile ei judicioase și prin curajul cu care atacă curentul literar modern, pe care îl denumește bolnăvicios. Se acață deci în deosebi de revistele „de capitală“, căci de aici, din București, se răspândește doar lumina în toate unghiurile țării. Și dacă așa este, atunci D-l I. Celină de pildă, se întrebă ce caută la „Gândirea“ D-l L. Blaga, care constituie (după d-sa, și după noi de altfel) o ciudățenie patologică și un semn de întrebare, ce caută el alături de îndrumările sănătoase ale D-lor Cezar Petrescu și Pamfil Șeicaru. Iar D-l M. Gușiță reproduce pentru cititorii săi, poezii din revista „Integral“ Da. Are curajul acesta, pe care mărturisim că noi nu l-am avut niciodată. Îl vom avea de data aceasta, reproducând una numai din acele poezii care l-au nedumerit pe D-l Gușiță și anume:

*„La ora asta cu paturi se desfac stele
rană și biblie acest cântec milităresc
Surprins strâns glasul tău e un bec Osram
inimile noastre ar putea fi ca frații Siamezi“.*

Noi, fiind convinși că majoritatea cititorilor noștri, de când au plecat de pe băncile școlii au uitat cum se cercetează tablele de logaritme, ne abținem de-a mai comenta aceste versuri, însă dăm din nou cuvântul D-lui Gușiță: „Provinciali din Sighetul Marmației, din Hotin, ori de la „T.-Severin, deschideți ochii și porțile sufletului vostru întunecat ca să „primiți lumina Capitalei. Cultivați-vă, căci neamul românesc întregindu-se — după lupte seculare — a născut și revista: Integral!“

„Mi se va obiecta că *veacul înaintează...* v'am rugat să plecați numai „D-voastră, cei de la *centru*, cu el, și pe noi să ne lăsați în urmă“.

Bravo, D-le Gușiță. Apucă și D-ta de *măturoiul* lui Cincinat Pavelescu, căci coada lui e lungă, perii lui sunt aspri, iar plasele de paianjeni trebuiesc distruse.

„Mișcarea literară“

An. II. No. 32—33, Iunie 1925

BUCUREȘTI

După război, preocupările culturale au invadat sufletele tuturor. E în aceasta un semn îmbucurător: afirmarea necesității de a ne reîntoarce la umanitate.

Interesul cultural din vremea marelui măcel a intensificat într-o măsură atât de mare această tendință încât multiplicarea eforturilor culturale și-a depășit uneori țelul.

Nu voim să aducem vreo vină — atâtor reviste ce apar în provincie dintre care unele prezintă garanții de suficientă seriozitate. Nevoia de a strânge organic conștiința socială și națională, risipită oare cum de istovirea războiului — e legea în virtutea căreia au răsărit atâtea publicații de cultură.

Publicul are nevoie să citească: sufletul lui pare mai primitiv ca altă dată. Puterea de receptivitate trebuie utilizată, ca o energie virgină de un preț netăgăduit.

Dar binele poartă în sine sămânța răului! Dacă marile mase sunt dornice de cultură, nu e de ajuns să le oferim orice, drept hrana spirituală. Pervertirea instinctului sănătos de receptivitate e mai rea decât însuși incultura!

Isvorul luminării e tot școala, sau cel puțin ar trebui să fie. Eflorescența publicațiilor de pe întinsul României Mari e și un semn îmbucurător, dar și îngrijitor în același timp.

Ni se pare că sunt prea mulți îndrumătorii ai conștiinței publice, în materie de cultură — care ar avea ei însși nevoie imperioasă de îndrumare!

Căci nimic mai primejdios decât stratificarea celor mai stridente confuzii în mintea colectivă, decât distribuirea unor noțiuni nemistuite încă de apostolii și apostolașii culturali ce furnică în toate ungherele țării, propovăduind o lumină îndoelnică pe care s'o absoarbă masele avide!

Cunoaștem la T.-Severin o serioasă revistă culturală: DATINA, o prețuim ca pe un îndreptar al vieții de provincie pe care eram obișnuiți s'o considerăm culundată în clocotul patimilor meschine, sau în inerție eternă....

„Cuvântul“

din 30 Sept. 1925.

BUCUREȘTI

Datina, anul III No. 7—8, care apare într-o tehnică satisfăcătoare împodobită cu desene și reproduceri artistice, aduce un cald și viguros articol de închinare la groapa lui Ion Slavici, «cel dintâlu făuritor al sufletelor de țărani în literatura românească». Articolul e semnat de d.

Const. D. Ionescu, un tânăr critic cu judecată sănătoasă și justă, animat în tot ce scrie de sentimentul continuității sufletești în arta noastră. Pagini de observații cumpănite și nepărtinitoare iscălește d. *Al. Dima* asupra d-lui Eugen Lovinescu, stilisit agreabil, dar critic încolor, pătimaș și negator a tot ce nu s'a inspirat din aburul dulceag al fadelor sale cealuri literare săptămânale.

Recenziilor li se dă în revistă o largă parte, susținută de o atenție neobosită în afirmarea unei atitudini pe care o socotim cea dreaptă.

„Tribuna Nouă“

An. II. No. 210,—29 Sept. 1925

ARAD

Din Turnu-Severin ne vine numărul 7—8 al frumoasei reviste artistice-literare-sociale „*Dafina*“, ca o solie de bine din frumosul oraș dunărean.

De trei ani „*Dafina*“ apare acolo, la marginea țării noastre, aducând glasuri sănătoase de pe întinderile sufletului românesc, în paginile-i împodobite cu desene rupte din viața românească dela țară.

„*Dafina*“ publică literatură sănătoasă pentru oameni sănătoși.

În paginile ei am întâlnit scrisul greu de gând al d-lui profl. *C. Rădulescu-Motru*, proza viguroasă a lui *Cezar Petrescu* și pagini valoroase scrise de tinerii de talent cari sunt grupați în jurul acestei reviste românești.

N'am întâlnit în paginile „*Dafinei*“ atacuri nedrepte și răfoieli zadarnice. Notele critice publicate acolo rezultă din convingeri adânci.

Conducătorii „*Dafinei*“ își iau în serios sarcina. Revista lor va pătrunde, își va face drum sigur spre casele celor dornici de slovă românească, scrisă românește pentru cei ce simt românește.

Noi, îi dorim să-și facă drum larg în Ardeal.

În casele românești de aici în cari a intrat, a fost primită cu drag.

O recomandăm cu toată căldura tuturor cetitorilor noștri, dar mai cu seamă tineretului școlar.

„Ramuri“

An. XIX. No. 9,—Septembrie 1925

CRAIOVA

Dafina, An. III, Turnu-Severin.—Un fapt caracteristic pentru viața noastră culturală și literară de după războiu, și asupra căruia va trebui odată să stăruim mai îndelung, este, fără îndoială, desvoltarea revistelor provinciale, care, mai mult decât cele din Capitală, par să înfățișeze sporul de forțe determinat de mărirea României.

Aproape nu e colț de provincie care să nu-și aibă astăzi revista lui, expresie a energiilor locale grupate cu entusiasm în jurul unei munci

care să vădește din ce în ce mai rodnică. Prin tinereța și violciunea lor, aceste exprimă desfacerea provinciei de supt tutela Capitalei și afirmarea ei ca factor de inițiativă și acțiune culturală în marginile unui regionalism care deschide mereu noi surse de înviorare în lăuntruul culturii și literaturii românești.

O strălucită pildă de ce lucruri mari se pot realiza când provincia înțelege să-și îndrepte ochii spre propriile ei realități ni-o dă revista DATINA din T.-Severin, care, după trei ani de existență, a ajuns să realizeze cea mai simpatică formă a regionalismului cultural. Pornită din inițiativa d-lui M. GUȘIȚĂ, un idealist tenace, care a știut să înfrunte toate ironiile cu care e întâmpinat de obicei oricine vine să turbure lincezeala mediului de provincie, această revistă n'a alergat să-și împodobească paginile cu colaborări cerute Capitalei, ci legată îndărătnic de pământul pe care și-a impus să-l reprezinte, ea s'a mulțumit cu munca tinerilor începători, a căror dezvoltare, urmărită și dirijată pas cu pas, îi dă astăzi satisfacția de a se vedea înconjurată de scriitori cari sînt intru totul creația ei.

Din ultimele n-re (4, 5 și 6), reținem articolele d-lui *Const. D. Ionescu*, care sînt într'adevăr ale unui om de cultură și de cugetare. Dărilor de seamă despre ultimele cărți ale d-lor I. Pilat și Liviu Rebreanu vădesc însușiri la care pot rîvni mulți dintre cei cari se îndeletnicesc astăzi cu critica literară. Nu mai puțină atenție merită d. *Al. Dima*. Schițele d-lui *G. Simionescu*, care aduc o inspirație și un desemn totdeauna nouă, de și temele rămîn aceleași: momente și priveliști din viața țărănească,—sînt cea mai potrivită podoabă pentru spiritul răsplat tradiționalist al revistei.

„Societatea de mâine“

An. II. No. 42,—18 Oct. 1925

CLUJ

Datina, (An III. No. 7—8). Intre revistele de provincie cari curg bogate și pline de un entuziasm tineresc în adevărata alve a nașiei, revista olteană ocupă un loc de frunte. Spiritul ei tradiționalist este însuflețit de câteva condeie tinere, pline de vlagă; nu scapă nici un eveniment de o importanță națională pe marginea căruia ele să nu însemneze considnrații isvorite dintr'o adevărată convingere.

Aceste meritate cuvinte de laudă ne îndeamnă să le rostim acest ultim număr, în fruntea căruia, d-l *Const. D. Ionescu*, închină lui Ioan Slavici un adevărat imn de laudă. Nu putem să nu spicuiim și noi câteva caracterizări pline de miez: „Temperament optimist, artist clasic, a trăit în perioada când romantismul își suna ecourile, când cel mai mare și mai apropiat prleten al său, Eminescu, se adăpa din misticism și zldia castele din fantazia peisajului de un pitoresc și vrajă romantică. El totuși a rămas neclintit în firea lui. Patriarhal și aspru, bun și încrezător ca și eroii săi este o notă disonantă din concertul veacului. Poate de

aceea calmul lui era supărător în atâta vijelle romantică și contemporanii, nu l-au prețuit în deajuns.—Restul numărului cuprinde o justă caracterizare a scriitorului Italian Panzini și o traducere din opera lui de d-l *I. Celină* : versuri scrise d-nii *Giurgiucă*, vigurosul *Aron Cotruș*, *Gherghinescu-Vania* și *D. Sandu*; critici și cronici bogate.

„Freamătul“

An. I. No. 46,—1925.

NICOREȘTI-PUTNA

Dafina, a. III, Nr. 6. Mi e simpatică mult această revistă, ca puține din cele provinciale și nu mă sfiesc a-mi mărturisii părerea : condusă cu o sârguință pilduitoare, nerăsplătită însă îndeajuns de cei în drept, urmărind un ideal clădit pe principii sănătoase de realizare, neavând nici un fel de gașcă pentru *anumile personalități* și nici slăbiciuni de ospitalitate pentru *poezii de cărși postale*, oglindind în cronicile ei evoluția culturală din țara noastră și câteodată și de peste hotare, și având, ca o podoabă peste această trainică atmosferă, în paginile ei desene și miniaturi rustice, această publicație oferă cetitorilor o *lumină* înmănușiată a culturii naționale și *ideea de adevăr*, înălțându-se ca o strajă în străvechil turn al lui Sever...

În coloanele „Datinei“ de sub conducerea d-lui *M. Gușită*, în numerele trecute și-au dat prinosul prețios printre alții, d-nii : *C. Rădulescu-Motru*, *S. Mehedinți*, *I. Petrovici* și *Istrate Micescu*, profesori universitari, *Al. Lascarov-Moldovana*, cu schițe înduioșătoare, *Const. D. Ionescu* cu serioase articole de sinteză critică, *Gherghinescu-Vania* cu unele poezii bune. În numărul de față se află colaborarea d-lor *Al. L. Moldovanu* : *Dumnezeu*, schiță ; *Const. D. Ionescu* : *Adam și Eva*, studiu critic ; versuri semnează d-nii : *Gherghinescu-Vania* : *Mărgărina*, însă nu de măsurat talentului său : neunitate în ritm cu reminiscențe ;

„*E născută din iubire cu păcate...*”

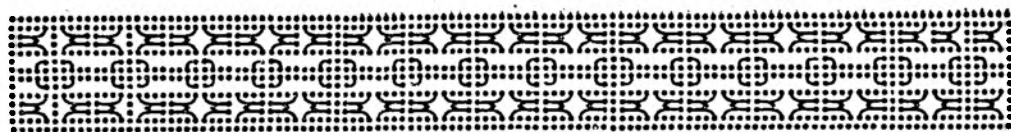
amintește prea de aproape pe Eminescu :

„*Căci născută ești copilă*”

Din neurednică iubire.—

Const. Goran cu două poezii reușite : *Pastel Egiptean* și *Porniseră nomazii*. Pline de farmec desenele d-lui *G. Simionescu*. La „cronici“ scrise nepărintor se adaugă și *I. Celină*.

DATINA

Trăim prin tine, Datină bătrână
 Și 'ntinerim când te cobori în sat —
 La sărbători — cu busuioc în mână,
 Ori când te cheamă doina pe'nserat.

Ne-ai fost tovarășe nedespărțită
 La joc, în colindat ai fost cu noi;
 La horă și la nuntă nelipsită
 Și la biserica din sat — apoi.

În nopți de iarnă vii la șezătoare
 Să ne mai spui uitatele povești,
 Să 'ndrepti în cusături câte o floare,
 Cu fiecare 'n parte să glumești.

Ești sprijinul vieții noastre — amare,
 Ne-ai fost mereu și adăpost și scut
 Și-ai fost eternă binecuvântare
 Celor întorși cu fața spre trecut.

Ești, Datină, stăpâna noastră bună,
 Ne logodești cu brazda de pământ,
 Ne înfrățești cu gloria străbună,
 Ne ești, stăpâno, leagăn și mormânt.

Gherghinescu-Vania.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Drag norodul meu
Ține datina străbună ca credința'n Dumnezeu
E nemernic cine-o uită!”

Vlaicu Vodă

TURNU-SEVERIN

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE SUC. „RAMURI” S. A. T-SEVERIN.